

**bij het Convenant inzake de samenwerking tussen
het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Financiën
bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein
van het Ministerie van Buitenlandse Zaken
door de Douane**

De samenwerking inzake de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing.

1. Kader van deze bijlage

Dit is een bijlage bij het “Convenant inzake de samenwerking tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en het Ministerie van Financiën bij de uitvoering van wettelijke taken op het beleidsterrein van het Ministerie van Buitenlandse Zaken door de Douane” zoals bedoeld in artikel 3; artikel 4, lid 1 en artikel 9, lid 2.

De bepalingen van dit convenant zijn onverkort van toepassing op deze bijlage. Deze bijlage regelt de samenwerking tussen het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de Douane ter uitvoering van de verschillende taken die het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Douane kennen op het gebied van de samenwerking inzake de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing.

Deze bijlage vervangt de bijlage 4, van 15-11-2011, waarin de samenwerking tussen de Douane en het Ministerie van Economische zaken, Landbouw en Innovatie op het gebied van de samenwerking inzake de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing werd vastgelegd.

2. Regelgeving

a. Regelgeving

Regelgeving van de Unie:

- **VERORDENING (EU) 2019/125 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD** van 16 januari 2019 met betrekking tot de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing.

Nationale regelgeving:

- Algemene douanewet (hierna Adw) en daarop gebaseerde wet- en regelgeving;
- Wet strategische diensten;
- Besluit mandaat en machtiging op het terrein van de buitenlandse handel 2019;
- Besluit aanwijzing toezichthouders Belastingdienst 2012.
- Wet Economische Delicten

b. Doel regelgeving

De maatregelen van deze wetgeving hebben tot doel zowel de doodstraf als foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing in derde landen te voorkomen. De maatregelen omvatten een verbod of beperkingen voor de handel met derde landen in goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf of voor foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing. Ook voor het leveren van technische bijstand en tussenhandeldiensten kan een verbod of beperking van toepassing zijn.

3. Samenwerkende organisaties

- De directie Internationale Marktordening en Handelspolitiek van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (hierna BuZa);
- Belastingdienst/Douane (hierna Douane), waaronder Belastingdienst/ Douane Groningen de Centrale dienst voor in- en uitvoer (hierna CDIU) en het Team Precursoren, strategische goederen en sanctiewetgeving (hierna

Team POSS).

4. Doel van de samenwerking

- Handhaving op de naleving van de hierboven benoemde regelgeving met betrekking tot het buitengrensoverschrijdende goederenvervoer ten einde maatregelen te treffen met als doel zowel de doodstraf als foltering of andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing in derde landen te voorkomen.
- De juiste invulling van de betreffende vergunningverlenende taken (CDIU).
- Het uitvoeren van (administratieve) onderzoeken (Team POSS).

5. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden

- a. **Taak Douane** Bij het vervullen van de douaneformaliteiten op het grondgebied van Nederland bij binnenkomst in de Europese Unie (hierna EU), bij de plaatsing onder een (bijzondere) douaneregeling of bij het verlaten van de EU;

In deze situaties controleert de Douane in elk geval of:

- sprake is van een verbod op in-, door-, of uitvoer voor goederen vallende onder reikwijdte van verordening 2019/125
- een vergunning verplicht is bij in-, door-, en uitvoer voor goederen vallende onder reikwijdte van verordening 2019/125.

De Douane houdt toezicht op de in-, door- en uitvoer door middel van controle op de aanwezigheid en juistheid van de vergunningen.

Beslissing bij doorvoer zonder overlading:

Bij een controle op doorvoer van goederen zonder overlading via een zee- of luchthaven beslist BuZa of:

- goederen gelost moeten worden i.v.m. de uit te voeren controle;
- goederen gelost moeten worden omdat de doorvoer verboden is/wordt.

- b. **Taak CDIU**

De CDIU:

- verleent toestemming namens BuZa voor het in- en uitvoerverbod voor de in bijlage II van de Verordening genoemde goederen die uitsluitend zullen worden gebruikt om te worden tentoongesteld in musea;
- geeft vergunningen af namens BuZa voor goederen, genoemd in bijlagen III en IV van de Verordening, die bestemd zijn om te worden uitgevoerd;
- informeert alle in bijlage I van de Verordening genoemde autoriteiten als een vergunning wordt afgewezen of ingetrokken.
- beoordeelt (i.o.m. BuZa) of sprake is van het bewust voor gebruik voor foltering of andere wrede, onmenselijke of onterende behandeling of bestraffing in een derde land doorvoeren van folterwerktuigen waarbij dan sprake is van een verbod op doorvoer;
- onderhoudt de operationele contacten met BuZa, en andere Douane-onderdelen o.a. Team POSS.

- c. **Taak Team POSS**

Team POSS is onder meer belast met:

- Verrichten van toezichtsonderzoeken bij bedrijven en personen die mogelijk betrokken zijn bij de invoer, doorvoer en de uitvoer van folterwerktuigen
- Het op verzoek verrichten van toezichtcontroles bij bedrijven/exporteurs in het kader van reclame-uitingen, beurzen en tentoonstellingen waar dergelijke werktuigen in/op aanwezig zijn;
- Verrichten van onderzoek bij bedrijven die mogelijk technische bijstand en/of tussenhandeldiensten verlenen voor goederen die in bijlagen bij de Verordening zijn vermeld;
- behandelen van (vermoedelijke) onregelmatigheden op basis van Verordening 2019/125 (dit geldt voor in de artikelen 8 en 9 van Verordening 2019/125 opgenomen onderwerpen).

- d. *Bevoegdheden Douane* De Douane ontleent haar controlebevoegdheden in het toezicht aan de Adw. Bij het constateren van een strafbaar feit maakt de Douane gebruik van haar opsporingsbevoegdheden op grond van het Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar Belastingdienst/Douane 2017. De Douane gebruikt haar opsporingsbevoegdheid uitsluitend voor de uitvoering van haar handhavingstaken. De Douane kan informatie overdragen op grond van de Adw.

In het Besluit mandaat en machtiging op het terrein van de buitenlandse handel 2019 is aan de Algemeen Directeur Douane mandaat verleend voor het nemen van besluiten en verrichten van handelingen die verband houden met de handel in bepaalde goederen die gebruikt zouden kunnen worden voor de doodstraf, foltering of andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing.

- e. *Verantwoordelijkheid en taken BuZa* De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking is verantwoordelijk voor de hierboven benoemde regelgeving en bepaalt in hoofdzaak het beleid, ook ten aanzien van de uitvoering en de rechtshandhaving met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. BuZa informeert de Douane over de wetgeving, het beleid, beleidsprioriteiten in het toezicht en risico-indicaties met betrekking tot de taken die voortvloeien uit deze bijlage. Communicatie en voorlichting met betrekking tot de beleidsaspecten van onderhavige taak is primair de verantwoordelijkheid van BuZa.

6. *Uitvoering*

- a. *Werkwijze* Uitgangspunt voor het douanetoezicht is risicobeheersing. Dat houdt in dat de Douane zich met name richt op de risicovolle goederenzendingen.

De Douane maakt gebruik van uiteenlopende vormen van toezicht. Voor de taak van deze bijlage kunnen relevant zijn:

- controles van de administraties van bedrijven;
- controles van de aangiften;
- fysieke controles van goederen.

Met betrekking tot de werkwijze betekent dit dat de CDIU:

- werkt conform de werkafspraken die in de ECBI-instructie (voorheen BEB-instructie) dan wel in de Samenwerkingsruimte van BuZa zijn vastgelegd;
- vragen beantwoordt van bedrijven en personen over de wetgeving inzake folterwerktuigen en geeft hen toelichting over het karakter van dergelijke goederen;
- op verzoek voorlichting geeft aan bedrijven of instellingen;
- fungeert als intermediair naar BuZa t.a.v. verlenen van toestemming, vergunningafgifte, controle vanuit fysiek toezicht en vragen vanuit de Douane en vanuit bedrijven.

Jaarlijks stelt de Douane voor de taak van deze bijlage een uitvoeringsplan op. BuZa levert waar beschikbaar beleidsprioriteiten en risico-indicaties aan ten behoeve van dit plan. Het plan is gebaseerd op risicoanalyse. In het uitvoeringsplan wordt het douanetoezicht uitgewerkt voor de relevante douaneprocessen.

Dit plan wordt besproken met BuZa.

- b. *Afhandeling overtredingen* Team POSS is verantwoordelijk voor het op de juiste wijze afhandelen van de geconstateerde onregelmatigheden en maakt zo nodig proces-verbaal op. De wijze van afhandelen wordt besproken met BuZa.

Wanneer sprake is van een vermoedelijk strafbaar feit dat voor verdere vervolging in aanmerking komt wordt het onderzoek overgedragen aan het Team POSS. Als Team POSS een strafrechtelijk onderzoek nodig acht, stemt Team POSS dit af met het OM.

- c. *Douane laboratorium* Het douanelaboratorium wordt ingeschakeld als een analyse van de goederen vereist is. Het laboratorium kan ook ingeschakeld worden bij de beoordeling van documenten waarop informatie over chemische producten staat vermeld. In bepaalde gevallen geldt dit ook voor de beoordeling van technische informatie van bijvoorbeeld instrumenten.
- d. *Douane-voorschrift* De Douane beschrijft in overleg met BuZa, zoals bedoeld in artikel 6 van het convenant, in het Handboek VGEM, voorschrift Folterwerktuigen (30.07.00), op welke wijze uitvoering dient te worden gegeven aan de taak. In geval van substantiële wijzigingen vinden aanpassingen aan het voorschrift plaats in overeenstemming met BuZa.

7. Planning, rapportage en evaluatie

- a. *Doelstellingen en prioritering* Jaarlijks stelt de Douane de omvang van het toezicht vast voor de taak van deze bijlage en verwerkt dit in het Handhavingsplan Douane. Als gelet op de totaliteit van douanetaken in dit plan en de daarbinnen te stellen uitvoeringsprioriteiten wordt verwacht dat de voorgenomen handhavingsinspanning voor de taak van deze bijlage niet of niet volledig kan worden uitgevoerd, wordt dit besproken met BuZa.
- b. *Rapportage en evaluatie* De Douane en BuZa bespreken jaarlijks of de afspraken in deze bijlage nog actueel en toereikend zijn en of er wensen en/of knelpunten in de samenwerking met betrekking tot de uitvoering van deze taak zijn. Indien nodig vindt actualisering van de bijlage plaats.

De Douane draagt zorg voor de rapportage aan BuZa over haar activiteiten met betrekking tot de taak van deze bijlage. Aan de hand van de afgegeven vergunningen, het uitgevoerde toezicht en de geconstateerde onregelmatigheden wordt het resultaat van de activiteiten in dit jaarlijkse overleg besproken. Als het overleg daartoe aanleiding geeft, kunnen de jaarlijkse afspraken bijgesteld worden.

8. Informatie-uitwisseling

- a. *Informatie-uitwisseling* Zie "Bijlage 'Automatische Gegevensuitwisseling: Algemene afspraken en Technische afspraken en procedures aangaande Incidenteel Leveringsverzoek(en) Gegevens en Spontane Gegevensverstrekking".
- b. *Juridisch* Bij doelgebonden informatie-uitwisseling, zoals bedoeld in lid a, verstrekken de algemeen directeur Douane, in zijn hoedanigheid van inspecteur als bedoeld in artikel 1:3, lid 1 onderdeel c Adw, en de door hem gemandateerde ambtenaren met gebruikmaking van de in artikel 1:33, lid 3 Adw gegeven bevoegdheid, op verzoek gegevens voor zover deze noodzakelijk zijn voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de in artikel 1:1 Adw bedoelde regelingen dan wel voor de uitvoering van het bepaalde bij of krachtens die wet, aan de in deze bijlage genoemde organisatie(s).

9. Helpdesk

Binnen de Douane vervult de CDIU de primaire helpdeskfunctie voor de douanemedewerkers en het bedrijfsleven. Buiten de kantoortijden zorgt de CDIU, als het aanspreekpunt voor de Douane, voor een piketdienst. Zo nodig vindt overleg plaats met Team POSS en/of BuZa.

10. Overleg, coördinatie en beheer

- a. *Overleg* Ten minste eenmaal per jaar vindt beleidsoverleg plaats tussen BuZa en de Douane over de uitvoering van de taken van deze bijlage en het functioneren van de samenwerking volgens deze bijlage en het uitvoeringsplan.
- b. *Coördinatie en beheer van deze bijlage* Ministerie van Buitenlandse Zaken:
De directie Internationale Marktordening en Handelspolitiek.
Douane:

Landelijk kantoor, afdeling Handhavingsbeleid.

11. Publicatie in de Staatscourant

Van de inwerkingtreding van deze bijlage wordt melding gemaakt in de Staatscourant.

Aldus overeengekomen en in tweevoud ondertekend,

Op..... 2020, te Den Haag

Op ...21-1-..... 2020, te Rotterdam

Namens de Minister van Buitenlandse Zaken,

Namens de Staatssecretaris van Financiën –
Toeslagen en Douane,

de directeur Internationale Marktordening en
Handelspolitiek,

de directeur Douane/Handhavingsbeleid en
internationale aangelegenheden,

Mw. dr. C. Kollau

— Dhr. A. Kooij MPM